

جمهوری اسلامی ایران
سازمان برنامه و بودجه کشور

آیین نامه بتن ایران

(تجدیدنظر دوم)

واژه نامه بتن

نشریه شماره ۳-۱۲۰

آخرین ویرایش ۱۴۰۰/۰۹/۰۱

وزارت راه و شهرسازی
مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی
aba.bhrc.ac.ir

معاونت فنی، امور زیربنایی و تولیدی
امور نظام فنی اجرایی، مشاورین و پیمانکاران
nezamfanni.ir

اصلاح مدارک فنی

خواننده گرامی:

امور نظام فنی و اجرایی، مشاورین و پیمانکاران معاونت فنی، امور زیربنایی و تولیدی سازمان برنامه و بودجه کشور، با استفاده از نظر کارشناسان برجسته مبادرت به تهیه این ضابطه کرده و آن را برای استفاده به جامعه مهندسی کشور عرضه نموده است. با وجود تلاش فراوان، این اثر مصون از ایرادهایی نظیر غلط‌های مفهومی، فنی، ابهام، ابهام و اشکالات موضوعی نیست. از این‌رو، از شما خواننده گرامی صمیمانه تقاضا دارد در صورت مشاهده هرگونه ایراد و اشکال فنی مراتب را به صورت زیر گزارش فرمایید:

۱- در سامانه مدیریت دانش اسناد فنی و اجرایی (سما) ثبت نام فرمایید: sama.nezamfanni.ir

۲- پس از ورود به سامانه سما و برای تماس احتمالی، نشانی خود را در بخش پروفایل کاربری تکمیل فرمایید.

۳- به بخش نظرخواهی این ضابطه مراجعه فرمایید.

۴- شماره بند و صفحه موضوع مورد نظر را مشخص کنید.

۵- ایراد مورد نظر را به صورت خلاصه بیان دارید.

۶- در صورت امکان متن اصلاح شده را برای جایگزینی ارسال نمایید.

کارشناسان این امور نظرهای دریافتی را به دقت مطالعه نموده و اقدام مقتضی را معمول خواهند داشت.

پیشاپیش از همکاری و دقت نظر جنابعالی قدردانی می‌شود.

تبصره: در مورد آیین‌نامه بتن ایران (آبا)، دبیرخانه مستقر در مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی به طور اختصاصی، عهده‌دار جمع‌آوری و رسیدگی به نظرات می‌باشد که نشانی آن در این صفحه ارائه شده است.

نشانی برای مکاتبه: تهران، میدان بهارستان، خیابان صفی علی‌شاه - مرکز تلفن ۳۳۲۷۱ سازمان

برنامه و بودجه کشور، امور نظام فنی و اجرایی، مشاورین و پیمانکاران

Email: nezamfanni@mporg.ir

web: nezamfanni.ir

دبیرخانه آیین‌نامه بتن ایران (آبا):

aba.code@bhrc.ac.ir

aba.bhrc.ac.ir

فهرست مطالب

فصل اول

۳	فارسی به انگلیسی	
۳		آ
۵		آ
۸		ب
۱۱		پ
۱۳		ت
۱۶		ث
۱۶		ج
۱۷		چ
۱۷		ح
۱۸		خ
۲۰		د
۲۲		ذ
۲۲		ر
۲۳		ز
۲۴		س
۲۷		ش
۲۸		ص
۲۸		ض
۲۹		ط
۲۹		ظ
۳۰		ع
۳۰		غ
۳۲		ک

۳۳	گ
۳۴.....	ل
۳۵	م
۴۱	ن
۴۲.....	و
۴۳.....	ه
۴۳	ی

فصل دوم

۴۷	انگلیسی به فارسی	
۴۷		A
۴۹.....		B
۵۱		C
۵۵		D
۵۶.....		E
۵۷		F
۵۹.....		G
۵۹.....		H
۶۰.....		I
۶۱.....		J
۶۱.....		K
۶۲.....		L
۶۳.....		M
۶۵.....		N
۶۶.....		O
۶۶.....		P
۶۹.....		Q
۶۹.....		R

۷۱	S
۷۶	T
۷۸	U
۷۸	V
۷۸	W
۷۹	X
۷۹	Y
۸۰	Z

فصل اول

فارسی به انگلیسی

edging	بزار زنی
anchorage	بزار مهار کردن
net dimensions	ابعاد خالص
zinc rich resin epoxy	اپوکسی رزین غنی شده با روی
moist room	اتاق مرطوب
connection, joint	اتصال
Lapped joint	اتصال پوششی، اتصال روی هم‌افتادگی
ductile connection	اتصال شکل‌پذیر
strong connection	اتصال قوی
hinge joint	اتصال مفصلی
butt joint	اتصال نوک به نوک، لب به لب
flexible joints	اتصالات انعطاف‌پذیر
shear connections	اتصالات برشی
interaction	اثر متقابل
load effects	اثرات بار
construction	اجرا
constituent materials, ingredients	اجزا تشکیل دهنده
probabilistic	احتمالی
elastic	ارتجاعی
vibration	ارتعاش
external vibration	ارتعاش بیرونی

واژه انگلیسی	واژه فارسی
over vibration	ارتعاش بیش از حد
internal vibration	ارتعاش داخلی
layer thickness (depth)	ارتفاع لایه
effective depth of section	ارتفاع مؤثر مقطع
assessment, evaluation	ارزیابی
early-entry dry-cut saw	اره خشک‌بر درز بتن تازه
Saw-Cutting Joint	اره درز بر
saw cut	اره شده
decomposition	از هم پاشیدگی
congestion	ازدحام
workmanship	استادکار
field-cured cylinder	استوانه عمل‌آوری شده در شرایط (واقعی) کارگاهی
elastic	الاستیک
pier	اسکله
target slump	اسلامپ هدف
shear friction	اصطکاک برشی
friction	اصطکاک، سایش
air chamber	اتاقک هوا
design information	اطلاعات طراحی
two-way construction	اعضای با عملکرد دوطرفه
one-way construction	اعضای با عملکرد یک‌طرفه
composite concrete flexural members	اعضای خمشی بتنی مرکب
warping	اعوجاج
slump loss	افت روانی، افت اسلامپ
workability loss	افت کارایی
ignition loss	افت ناشی از سرخ شدن
thickener	افزاینده گرانروی
tempering	افزودن آب (به مخلوط بتن) و مخلوط کردن
re-tempering	افزودن مجدد آب و مخلوط کردن آن
viscosity modifying admixture	افزودنی اصلاح کننده گرانروی (لزجت)

واژه انگلیسی	واژه فارسی
corrosion inhibitor admixture	افزودنی بازدارنده خوردگی
rapid hardening admixture	افزودنی زودسخت کننده (تندگیر)
water-reducing admixture	افزودنی کاهش دهنده آب
admixture	افزودنی، ماده افزودنی
addition	افزونه، ماده مکمل (در ادبیات اروپایی)
requirements	الزامات
compliance requirement	الزامات اجرایی
fiber	الیاف
macro fiber	الیاف درشت (بلند)، الیاف ماکرو
microfiber	الیاف ریز (کوتاه)، الیاف میکرو
steel fiber	الیاف فولادی
latex	امولسیون آبی لاستیک مصنوعی
offset	انحراف از موقعیت
bar size	اندازه میلگرد
spacer	اندازه نگهدار
gauge	اندازه گیر
interaction	اندرکنش
plaster, coating	اندود
rendering	اندود کردن
structural integrity	انسجام (یکپارچگی) سازه‌ای
collapse	انهدام
safety	ایمنی، اطمینان
ponding	ایجاد حوضچه
batching plant, central mixing plant	ایستگاه تولید بتن

آ

mixing water	آب اختلاط
bleeding	آب انداختن
free water	آب آزاد

واژه انگلیسی	واژه فارسی
adsorbed water	آب سطحی جذب شده
total water	آب کل
effective water	آب موثر
bleeding	آب‌آوری
sealer	آب‌بند کننده درز
wash-out	آب‌شستگی
vacuum dewatering	آبکشی مکشی
water- repellent	آب‌گریز
hydration	آبگیری
pitting	آبله‌رویی
rib	آج
silica flour	آرد سیلیس
reinforcement	آرماتور
principle reinforcement	آرماتور اصلی
dowel reinforcement	آرماتور انتظار
deformed reinforcement	آرماتور آجدار
shear reinforcement	آرماتور برشی
projecting reinforcement	آرماتور بیرون زده
supplementary reinforcement	آرماتور تکمیلی
shrinkage reinforcement	آرماتور جمع‌شدگی
temperature reinforcement	آرماتور حرارتی
spiral reinforcement	آرماتور دورپیچ
hoop reinforcement	آرماتور دورگیر
reinforcement, plain	آرماتور ساده
reinforcement, welded wire	آرماتور سیمی جوشی
longitudinal reinforcement	آرماتور طولی
transverse reinforcement	آرماتور عرضی
secondary reinforcement	آرماتور فرعی
vertical reinforcement	آرماتور قائم
auxiliary reinforcement	آرماتور کمکی

واژه انگلیسی	واژه فارسی
balanced reinforcement	آرماتور متعادل
balanced reinforcement	آرماتور متوازن
anchor reinforcement	آرماتور مهار
load test	آزمایش بارگذاری
pull-out test	آزمایش بیرون کشیدن
wide wheel test	آزمایش چرخ پهن (سایش بتن)
Bohme test	آزمایش سایش بتن به روش بوهم
non-destructive test	آزمایش غیر مخرب
pull-off test	آزمایش قلوه کن کردن
pull-off test	آزمایش کشیدن از سطح
methylene blue test	آزمایش متیلن بلو (آزمایش تعیین رس)
pull-off test	آزمایش هم‌بند
rock cylinder test	آزمایش استوانه سنگی (در بررسی واکنش قلیایی)
test specimen	آزمونه
corrosion threshold	آستانه خوردگی
ball mill	آسیاب گلوله‌ای
aggressive	آسیب رسان
reinforcement	آرماتورگذاری
surface treatment	آماده‌سازی سطح
analysis	آنالیز
linear analysis	آنالیز خطی
dynamic analysis	آنالیز دینامیکی
plastic analysis	آنالیز پلاستیک
plastic analysis	آنالیز خمیری
plastic analysis	آنالیز در محیط پلاستیک
non-linear analysis	آنالیز غیر خطی
lime	آهک
calcareous	آهکی
free lime	آهک آزاد (آهک زنده سیمان)
quick lime	آهک زنده، آهک نشکفته

واژه انگلیسی	واژه فارسی
quick lime	آهک هیدراته نشده
hydrated lime	آهک هیدراته، آهک آب‌دیده، آهک شکفته
bleeding rate	آهنگ (نرخ) آب انداختن
evaporation rate	آهنگ یا نرخ تبخیر
ب	
blister (bump)	بادگردگی و تورم سطح
load	بار
service load	بار بهره برداری
lateral load	بار جانبی
seismic load	بار زلزله
live load	بار زنده
load, factored	بار ضریب‌دار
uniformity distribution load	بار گسترده یکنواخت
dead load	بار مرده
superimposed dead load	بار مرده اضافی
self-weight dead load	بار مرده ناشی از وزن
shock load	بار ناگهانی
point load	بار نقطه‌ای
ultimate load	بار نهایی
redistribution	باز تقسیم
demolding	باز کردن قالب
re-vibration	باز لرزانی
redistribution	بازپخش
response	بازتاب
yield of concrete	بازدهی بتن
mixer efficiency	بازدهی مخلوط‌کن
building official	بازرس ساختمان
inspection	بازرسی

واژه انگلیسی	واژه فارسی
opening	بازشو
recycled	بازیافت
texture	بافت
texture	بافت سطحی
insoluble residue	باقیمانده نامحلول
bucket, skip	باکت
tension flange	بال کششی
concrete	بتن
autoclaved aerated concrete	بتن اتوکلاوی
aerated concrete, cellular concrete, gas concrete	بتن اسفنجی، بتن هوادار شده، بتن گازی
fiber reinforced concrete	بتن الیافی
reinforced concrete	بتن آرمه
ready mixed concrete	بتن آماده
steel fiber reinforced concrete	بتن با الیاف فولادی
normal weight concrete	بتن با چگالی معمولی
air-entrained concrete	بتن با حباب هوا، بتن حباب‌دار
no-slump concrete	بتن بدون اسلامپ
no-fines concrete, pervious concrete	بتن بدون ریزدانه، بتن بدون ماسه، بتن متخلخل
shotcrete, gunite concrete, sprayed concrete	بتن پاششی، بتن پاشیده، بتن پاشیدنی
rich concrete	بتن پُر مایه، بتن پُر سیمان
backfill concrete	بتن پُرکننده
pre-stressed concrete	بتن پیش‌تنیده
precast concrete	بتن پیش‌ساخته
replaced-aggregate concrete, pre-packed concrete, injected aggregate concrete	بتن پیش‌آکنده، بتن با سنگدانه پیش‌آکنده
fresh concrete	بتن تازه، بتن خمیری
green concrete	بتن تازه‌گرفته، بتن جوان، بتن نارس
Tremie concrete	بتن ترمی، بتن با قیف و لوله (برای زیر آب)
architectural concrete	بتن تزئینی
fiber reinforced concrete	بتن تقویت شده با الیاف
all lightweight concrete	بتن تمام سبکدانه

واژه انگلیسی	واژه فارسی
spun concrete, centrifuged concrete	بتن چرخیده، بتن ریخته‌شده با نیروی گریز از مرکز
sand-lightweight concrete	بتن حاوی ماسه سبکدانه
mass concrete	بتن حجیم
in-situ concrete, cast in place concrete	بتن درجا
plain concrete	بتن ساده
structural concrete	بتن سازه‌ای
sand-lightweight concrete	بتن سبک ماسه‌ای (نیمه سبکدانه)
lightweight concrete	بتن سبکدانه
hardened concrete	بتن سخت شده
heavyweight concrete	بتن سنگین
non-prestressed concrete	بتن غیر پیش‌تنیده
plain concrete	بتن غیرمسلح
lean concrete	بتن کم سیمان، بتن کم مایه
steel fiber reinforced concrete	بتن مسلح با الیاف فولادی
architectural concrete	بتن معماری
normal weight concrete	بتن معمولی
vacuum concrete	بتن مکیده
lean concrete	بتن مگر
sand-lightweight concrete	بتن نیمه سبکدانه
lightweight concrete	بتن نیمه سبکدانه
autoclaved aerated concrete	بتن هوادار اتوکلاو شده
casting	بتن‌ریزی
resultant	برآیند
rebound	برجهیدن
striking off	برداشتن مواد اضافی
shear	برش
punching shear	برش دوطرفه، برش سوراخ‌شدگی
rebound	برگشت
load reversal	برگشت بار
testing plan	برنامه آزمایش

واژه انگلیسی	واژه فارسی
eccentricity	برون محوری
strut	بست
bottle shaped strut	بست بطری شکل
tie rod	بست قالب
robustness	بقا
maturity of concrete	بلوغ بتن
tie	بند
shear key	بند برشی
buttering	به ملات آغشتن
batch	بهر
surface treatment	بهسازی سطحی
anhydrous	بی آب
pop out	بیرون پریدگی سطحی
پ	
kicker	پاخور
response	پاسخ
kicker	پاشنه
blasting	پاشیدن با فشار زیاد
panel	پانل
stability	پایداری
durability	پایایی
robustness	پایداری
overall stability	پایداری کلی
shore	پایه
reshoring	پایه اطمینان (پشتیبان)
back shoring	پایه اطمینان (در قالب)
pier	پایه پل
curing blanket	پتوی عمل آوری

واژه انگلیسی	واژه فارسی
chamfer	پَخ، پَخی
distribution	پخش
porosity	پر منفذ
finishing	پرداخت
broom finish	پرداخت جارویی
trowel finish	پرداخت لیس‌های
trowel finish	پرداخت مال‌های
filler	پُرکننده
joint filler	پُرکننده درز
post tensioning	پس کشیدگی
rib	پشت بند
stud	پشت بند قائم (در قالب بندی)
buttress, tieback	پشت‌بند
spalling	پکیدن
plasticity	پلاستیسیته
silica flour	پودر سیلیس
dusting	پودرشدگی سطح
scaling	پوستگی سطح
shell	پوسته
scaling	پوسته پوسته شدن
delamination, peeling	پوسته‌شدگی
coating	پوشش
concrete cover	پوشش بتنی روی میلگرد
form coating	پوشش قالب
concrete lining	پوشش نهایی بتنی
curing blanket	پوشینه مراقبت
scaling	پولکی شدن سطحی
headed bolt	پیچ سردار
hooked bolt	پیچ قلاب‌دار
torsion	پیچش

واژه انگلیسی	واژه فارسی
pre-tensioning	پیش کشیدگی
configuration	پیکره بندی
batching	پیمانانه کردن
curling	پیچیدن
precooling	پیش سرمایش
presoaking, pre-saturation	پیش اشباع سازی
batch	پیمانانه
volume batching	پیمانانه کردن حجمی
weight batching	پیمانانه کردن وزنی
bond	پیوستگی
bond breaker	پیوستگی زدا
mechanical bond	پیوستگی مکانیکی
bond	پیوند
bond breaker	پیوندشکن
ت	
curling	تاب برداشتن، تابیدگی
compressive strength	تاب فشاری
neutral fiber	تار خنثی
tendon	تاندون
bonded tendon	تاندون چسبیده
external tendon	تاندون خارجی
unbonded tendon	تاندون نچسبیده
decomposition	تجزیه
disintegration	تجزیه
sand pocket	تجمع ماسه
cumulative	تجمعی
consolidation	تحکیم
analysis	تحلیل

واژه انگلیسی	واژه فارسی
non-linear analysis	تحلیل غیر خطی
mud sill	تخته زیرسری
float	تخته ماله
bull float	تخته ماله با دسته بلند
wood bull float	تخته ماله چوبی دسته بلند
Darby	تخته ماله دستی باریک و بلند (دسته کوتاه یا بلند)
mechanical float	تخته ماله مکانیکی
floating	تخته ماله کشی
porosity	تخلخل
tamper	تخماتی
base of structure	تراز پایه سازه
congestion	تراکم
compaction	تراکم (بتن)
permeability	تراوایی
shear crack	ترک برشی
temperature cracking	ترک خوردگی حرارتی
blasting	ترکاندن
transverse cracks	ترک‌های عرضی
design load combination	ترکیب بار طراحی
accidental combinations	ترکیب‌های اتفاقی
map cracking, pattern cracking	ترک خوردگی به شکل پنجه‌غازی
map cracking, pattern cracking	ترک خوردگی سطحی گسترده
plastic cracking	ترک خوردگی پلاستیک، ترک خوردگی خمیری
random cracks	ترک‌های درهم، ترک‌های اتفاقی
crazing cracks, hairline cracking	ترک‌های سطحی ریز، ترک‌های موئی
plastic shrinkage cracks	ترک‌های ناشی از جمع‌شدگی خمیری، ترک‌های تکیدگی پلاستیک
tremie	ترمی
infrared radiation	تشعشع مادون قرمز
delayed ettringate formation (DEF)	تشکیل تاخیری اترینگایت

واژه انگلیسی	واژه فارسی
quality assurance	تضمین کیفیت
equilibrium	تعادل
proportioning	تعیین نسبت‌ها
time-dependent deformation	تغییر شکل تابع زمان
long term deformation	تغییر شکل درازمدت
instantaneous deformation	تغییر شکل لحظه‌ای
strain	تغییر شکل نسبی
deflection	تغییر مکان
drift	تغییر مکان جانبی
design displacement	تغییر مکان جانبی طراحی
discoloration	تغییر رنگ، دو رنگه شدن
strengthening	تقویت
stiffener	تقویت کننده
support	تکیه‌گاه
lateral support	تکیه‌گاه جانبی
sliding bearing	تکیه‌گاه کشویی (غلتکی)
frequency of testing	تکرر آزمایش
strain	تنجش
stress	تنش
bearing stress	تنش اتکایی
residual stress	تنش پسماند
bond stress	تنش پیوستگی
allowable stress	تنش مجاز
specified compressive concrete strength, (f'_c)	تنش مشخصه، تنش مقرر
resetting of forms	تنظیم مجدد قالب‌ها
tie	تنگ
closed stirrup, hoop	تَنگ
frequency of testing	تواتر آزمایش
hollow	توخالی
mesh	توری

واژه انگلیسی	واژه فارسی
distribution	توزیع
stress distribution	توزیع تنش
partial-size distribution	توزیع اندازه ذرات (دانه‌ها)
moment distribution	توزیع لنگر
beam	تیر
flanged beam	تیر بالدار
spandrel beam	تیر پیشانی
beam-column	تیر ستون
deep beam	تیر عمیق
stringer (s-beam)	تیر فرعی
edge beam	تیر لبه، تیر کناری
joist	تیرچه
rib	تیرچه
rib	تیرک
ث	
robustness	ثبات
ج	
embedment, embedded	جاگذاری شده (در بتن)
bucket, skip	جام بتن
web	جان
sheathing	جدار قالب
segregation	جداشدگی، جداشدن مواد از یکدیگر
bond breaker	جداکننده
bending schedule	جدول خم کاری آرماتورها
absorption	جذب
adsorption	جذب سطحی

واژه انگلیسی	واژه فارسی
wall pier	جرز دیوار
slump flow	جریان اسلامپ
brittle steel element	جزء فولادی ترد
ductile steel element	جزء فولادی شکل پذیر
boundary element	جزء لبه، جزء مرزی
details	جزئیات
partial	جزئی، نسبی
shrinkage	جمع شدگی
autogenous shrinkage	جمع شدگی ذاتی یا خودبخودی، تکیدگی خودبخودی
drying shrinkage	جمع شدگی (تکیدگی) ناشی از خشک شدن
collector	جمع کننده
permit	جواز
weld ability	جوش پذیری
spot welding	جوش نقطه‌ای
resilience	جهندگی
چ	
hessian	چتایی
adhesive	چسب
binder	چسباننده
adhesion, cohesion	چسبندگی
toughness	چقرمگی
rebound hammer	چکش بر جهندگی (چکش اشمیت)
apparent specific gravity	چگالی ظاهری
configuration	چیدمان
ح	
margin of safety	حاشیه ایمنی

واژه انگلیسی	واژه فارسی
saturated surface dry (SSD)	حالت اشباع با سطح خشک
limit state	حالت حدی
plasticity	حالت خمیری
plastic consistency	حالت خمیری
false work	حایل موقت
entrained air	حباب هوای عمدی یا خواسته
absolute volume	حجم مطلق
compression-controlled strain limit	حد کرنش کنترل شده با فشار
nominal minimum size of aggregate	حداقل (کمینه) اندازه اسمی سنگدانه
nominal maximum size of aggregate	حداکثر (بیشینه) اندازه اسمی سنگدانه
moisture movement	حرکت رطوبت
sensor	حسگر
moisture sensor	حسگر رطوبتی
cathodic protection	حفاظت کاتدی
surface air voids	حفرات هوای سطحی
pitting	حفره حفره شدن
cavitation	حفره‌زایی
blowhole	حفره‌های کوچک سطحی (ناشی از حباب‌های هوای محبوس)
slump retention	حفظ اسلامپ
workability retention	حفظ کارائی
loop	حلقه
sulfate attack	حمله سولفاتی
ponding	حوضچه‌سازی

خ

sintered pulverized fuel ash	خاکستر بادی همجوش شده (جوش خورده)
fly ash	خاکستر بادی
stirrup	خاموت

واژه انگلیسی	واژه فارسی
closed stirrup, hoop	خاموت بسته
tie	خاموت بسته
sudden failure	خراب ناگهانی
failure	خرابی
truss	خرپا
structural truss	خرپای سازه‌ای
crushed ice	خرده یخ
bar support, bar chair	خرک
chair, bar chair, bolster	خرک
eccentricity	خروج از مرکز
creep	خزش
fatigue	خستگی
self-desiccation	خشک‌شدگی درونی
linear	خطی
cavitation	خلازایی
pore	خلل و فرج
bend	خم
bending	خمش
uniaxial bending	خمش یک محوری
bending	خمشی
bending	خم کردن
matrix	خمیر در برگیرنده، خمیره
plasticity	خمیری
plasticizer	خمیری‌کننده
autogenous healing	خود ترمیمی
self-desiccation	خودخشک‌شدگی
corrosion	خوردگی

واژه انگلیسی	واژه فارسی
	د
scaffold	داربست
false work	داربست موقت
water- repellent	دافع آب
suspended slab	دال آویزان
slab, reinforced concrete	دال بتن آرمه
folded plate	دال پلیسه‌دار
flat slab	دال تخت
solid slab	دال توپر (یکپارچه)
hollow slab	دال توخالی - دال مجوف
two-way slab	دال دوطرفه
waffle slab	دال مشبک
suspended slab	دال معلق
ribbed slab	دال و تیرک
one-way slab	دال یک‌طرفه
sieve analysis	دانه بندی با الک
flaky aggregate, flat aggregate	دانه پولکی
elongated piece	دانه سوزنی یا کشیده
elongated piece	دانه طویل
grading	دانه‌بندی
continuous grading	دانه‌بندی پیوسته
permanent	دایمی
microscopic	در مقیاس خرد
macroscopic	در مقیاس کلان
cast-in-place	درجا ریختن
expansion joint	درز انبساط
contraction joint	درز انقباض
isolation joint	درز انقطاع

واژه انگلیسی	واژه فارسی
dowelled joint	درز با میله پیوند دهنده
isolation joint	درز جدایی
contraction joint	درز جمع‌شدگی
movement joint	درز حرکتی، درز حرکت
construction joint	درز ساخت، درز اجرایی
groover	درز ساز
cold joint	درز سرد
transverse joint	درز عرضی
keyed joint	درز کام و زبانه
control joint	درز کنترل
joint sealant	درزبند، درز پرکن
sealant	درزگیر
sealing	درزگیری
coarse aggregate	درشت‌دانه
percentage of reinforcement	درصد آرماتور
interpolation	درون‌یابی
strut	دستک
ambient temperature	دمای محیط (مجاور)
durability	دوام
characteristic durability	دوام مشخصه
target durability	دوام هدف
silica fume	دوده‌سیلیس
grout	دوغاب
slurry	دوغاب
silica fume slurry	دوغاب دوده‌سیلیس
cement grout	دوغاب سیمانی
clear span	دهانه آزاد
effective span	دهانه موثر
diaphragm	دیافراگم
structural diaphragm	دیافراگم سازه‌ای

واژه انگلیسی	واژه فارسی
Stress-strain diagram	دیاگرام تنش - کرنش
wall	دیوار
bearing wall	دیوار باربر
shear wall	دیوار برشی
wall pier	دیوار پایه
retaining wall	دیوار حائل
counter fort retaining wall	دیوار حائل با پشت‌بند
buttress retaining wall	دیوار حائل با پیش‌بند
cantilever retaining wall	دیوار حائل طره‌ای
structural wall	دیوار سازه‌ای
special structural wall	دیوار سازه‌ای با شکل‌پذیری زیاد (ویژه)
ordinary structural wall	دیوار سازه‌ای با شکل‌پذیری کم (معمولی)
ductile coupled structural wall	دیوار سازه‌ای هم‌بسته شکل‌پذیر
parabolic-rectangular diagram	دیاگرام سهمی مستطیلی
rectangular stress diagram	دیاگرام مستطیلی تنش
retarder	دیرگیر کننده
ذ	
ر	
kicker	رامکا
finishing Class	رده پرداخت
conductivity	رسانایی
specific electrical conductivity	رسانایی ویژه الکتریکی
argillaceous	رسی
maturity of concrete	رسیدگی بتن
free moisture	رطوبت آزاد
free moisture	رطوبت سطحی

واژه انگلیسی	واژه فارسی
time-dependent behavior	رفتار تابع زمان
rheology	رفتار شناسی
inelastic behavior	رفتار غیر ارتجاعی (الاستیک)
pigment	رنگدانه
mineral pigment	رنگدانه معدنی
bleeding	رو زدن آب
construction tolerances	رواداری‌های اجرایی، رواداری‌های ساخت
grout	روان ملات
cement grout	روان ملات سیمانی
plasticizer	روان‌ساز، روان‌کننده
superplasticizer	روان‌کننده ممتاز، روان‌کننده قوی
consistency of concrete	روانی بتن، قوام بتن
plastic consistency	روانی خمیری
pavement	روسازی
strut and tie method	روش بست و بند، روش خرپایی
release agent, mould oil, form oil	روغن قالب
overlay	روکش
form lining	روکش درونی قالب
pavement	رویه
micro crack	ریز ترک
fine aggregate	ریزدانه
fineness	ریزی
rheology	رئولوژی
ز	
dowel	زبان
shear lug	زبان‌های برشی
dewatering	زدودن آب
earthquake	زلزله

واژه انگلیسی	واژه فارسی
mixing time	زمان اختلاط
delay time, lag time	زمان تاخیر
setting time	زمان گیرش
earthquake	زمین‌لرزه
rust	زنگ ناشی از خوردگی فلزات
accelerating admixture	زودسخت کننده
sliding bearing	زیر سری کشویی
sub frame	زیر قالب
chair, bar chair, bolster	زیرسری
gel	ژل
silica gel	ژل دوده سیلیس
س	
construction	ساخت
structure	ساختمان
compatibility	سازگاری
structure	سازه
abrasion	سایش
lightweight aggregate	سبکدانه
column	ستون
spirally reinforcement column	ستون با آرماتور مارپیچ
pedestal	ستون پایه
pedestal	ستونچه
stiffener	سخت کننده
effective stiffness	سختی موثر
pile cap	سر شمع
superimposed load	سربار
blast-furnace slag	سرباره کوره آهنگدازی
cold twisting	سرد پیچاندن

واژه انگلیسی	واژه فارسی
cold twisting	سرد تابیدن
cold stretching	سرد کشیدن و مضرس کردن
cold rolling	سرد نوردیدن
striking off	سرزنی
column capital	سرستون
chute	سُرُسره
mixing speed	سرعت اختلاط، سرعت دوران تند جام کامیون مخلوط کن
agitating speed	سرعت هم‌زدن، سرعت دوران کند جام کامیون مخلوط کن
screen, sieve	سرنده
cumulative	سرهمی
brushed surface	سطح برس خورده
projected influence area	سطح تاثیر تصویر شده
projected area	سطح تصویر شده
net section	سطح مقطع خالص
gross section	سطح مقطع کل، سطح مقطع ناخالص
effective area of reinforcement	سطح موثر آرماتور
reinforcement layer	سفره آرماتور
efflorescence	سفیدک
platform	سکوی کار
soundness	سلامت (سنگدانه یا سیمان)
hairpin	سنجاقک
cross-tie	سنجاقی
gauge	سنجه
limestone	سنگ آهک
aggregate	سنگدانه
gap-graded aggregate	سنگدانه با دانه‌بندی گسسته
flaky aggregate, flat aggregate	سنگدانه پولکی
coarse aggregate	سنگدانه درشت
lightweight expanded clay aggregate (leca)	سنگدانه رس منبسط شده

واژه انگلیسی	واژه فارسی
fine aggregate	سنگدانه ریز
lightweight aggregate	سنگدانه سبک
heavyweight aggregate	سنگدانه سنگین
angular aggregate	سنگدانه گوشه دار (تیز گوشه)
combined aggregate	سنگدانه مخلوط شده
reactive aggregate	سنگدانه واکنش‌زا
all-in aggregate	سنگدانه‌های درهم
jaw crusher	سنگ شکن فکی
petrography	سنگ نگاری
heavyweight aggregate	سنگین دانه
pore	سوراخ ریز
bug holes	سوراخ‌های ریز سطحی
structural system	سیستم سازه‌ای
seismic force resisting system	سیستم مقاوم لرزه‌ای
special seismic systems	سیستم‌های لرزه‌ای ویژه
wire	سیم
strand	سیم بافته
hard drawn steel wire	سیم فولادی کشیده شده سخت
blended cement	سیمان آمیخته
asbestos cement	سیمان پنبه نسوز
slag cement	سیمان سرباره‌ای
hydraulic cement	سیمان آبی
low-heat cement	سیمان با گرم‌زایی کم
high-early-strength cement	سیمان با مقاومت زودرس، سیمان با تاب اولیه زیاد
cement mortar	سیمان بنایی
bulk cement	سیمان فله
low-heat cement	سیمان کم حرارت
low-alkali cement	سیمان کم قلیا
neat cement	سیمان هیدراته نشده
hydraulic cement	سیمان هیدرولیکی

واژه انگلیسی	واژه فارسی	ش
template	شابلون	
footing, foundation	شالوده	
caisson	شالوده جعبه‌ای	
mat foundation	شالوده گسترده	
spread footing	شالوده منفرد	
welded mesh fabric	شبکه سیمی جوش شده	
mesh	شبکه	
orthogonal mesh reinforcement	شبکه آرماتور متعامد	
mesh	شبکه‌ای از آرماتورهای جوش شده	
evaporation rate	شدت تبخیر	
exposure conditions	شرایط در معرض قرار گرفتن، شرایط رویارویی، شرایط محیطی	
corrosion initiation	شروع خوردگی	
leaching	شسته شدن در اثر نشت آب	
action radius	شعاع عمل، شعاع اثر	
failure, fracture	شکست	
shear failure	شکست برشی	
brittle fracture	شکست ترد	
ductility	شکل‌پذیری	
sagging	شکم دادگی	
congestion	شلوغی	
screed	شمشه	
tamper screed	شمشه کوبه‌ای	
vibrating screed	شمشه لرزان	
screeding	شمشه‌ای یا تخته ماله کردن، شمشه‌کشی	
shore, pile	شمع	
drilled cast in place in-situ pile	شمع درجا ریز	

واژه انگلیسی	واژه فارسی
spiral welded thin steel casing pile	شمع درجا ریز با غلاف نازک فولادی
cased pile	شمع درجا ریز محصور شده با لوله فولادی
shoring	شمع‌زنی
reshoring	شمع‌زنی مجدد
driven pile	شمع کوبشی
honeycombing	شن نما شدن
efflorescence	شوره
concrete laitance	شیره بتن
groover	شیار زن
laitance	شیره ضعیف سطحی
ص	
principle plane	صفحات اصلی
panel	صفحه
plane of bending	صفحه خمش
diaphragm	صفحه صلب
baffle plate	صفحه مانع
rigid	صلب
ض	
compliance criterion	ضابطه انطباق
layer thickness (depth)	ضخامت لایه
fictitious thickness	ضخامت مجازی
partial safety factors	ضرایب ایمنی جزئی
partial coefficients	ضرایب جزئی
coefficient	ضریب
confidence coefficient	ضریب اعتماد
creep coefficient	ضریب خزش

واژه انگلیسی	واژه فارسی
behavior factor	ضریب رفتار
spacing factor	ضریب فاصله (در بتن حاوی حباب هوا)
reduction factor	ضریب کاهش
capacity reduction factor	ضریب کاهش ظرفیت
slenderness ratio	ضریب لاغری
modification factor	ضریب اصلاح
magnification factor	ضریب افزایش
magnification factor	ضریب تشدید
modulus of elasticity	ضریب کشسانی

ط

toughness	طاقت
blister (bump)	طبله
spalling	طبله کردن و خرد شدن
seismic design	طراحی در برابر زلزله
overdesign	طرح دست بالا
mix design	طرح مخلوط
cantilever	طره
transfer length	طول انتقالی
stretch length	طول بیرون کشیدگی
overlap	طول پوشش
embedment length	طول جاگذاری
span length	طول دهانه
development length	طول گیرایی

ظ

bearing capacity	ظرفیت باربری
specific heat	ظرفیت گرمایی (ویژه)

واژه انگلیسی	واژه فارسی
	ع
variable actions	عامل‌های متغیر
member	عضو
strut	عضو فشاری
reaction	عکس‌العمل
effective embedded depth anchor	عمق موثر جاگذاری شده‌ی مهار
depth of penetration	عمق نفوذ
curing	عمل‌آوری
initial curing	عمل‌آوری اولیه (محافظت)
steam curing	عمل‌آوری با بخار
fog curing	عمل‌آوری با مه
accelerated curing	عمل‌آوری تسریع شده
membrane curing	عمل‌آوری غشایی
final curing	عمل‌آوری نهایی (مراقبت)
	غ
screen, sieve	غربال
sleeve	غلاف
expansion sleeve	غلاف انبساطی
concentration	غلظت
critical concentration	غلظت بحرانی
thickener	غلظت دهنده
spacing	فاصله
clear span	فاصله خالص
clear spacing	فاصله خالص
cover block	فاصله دهنده
edge distance	فاصله لبه

واژه انگلیسی	واژه فارسی
spacer, cover block	فاصله نگهدار
bar spacing	فاصله گذاری میلگردها
erosion	فرسایش (در اثر جریان آب یا ضربه)
vacuum mat	فرش مکش
collapse	فرو ریختن، فرو ریزش
disintegration	فروپاشی
earth pressure	فشار خاک
form pressure	فشار وارد بر قالب
resilience	فنریت
superplasticizer	فوق روان کننده
moment frame	قاب خمشی
special moment frame	قاب خمشی با شکل پذیری زیاد (ویژه)
intermediate moment frame	قاب خمشی با شکل پذیری متوسط
ordinary moment frame	قاب خمشی معمولی (با شکل پذیری کم)
reliability	قابلیت اعتماد
conductivity	قابلیت هدایت
place ability	قابلیت جایدهی
form, mould, mold	قالب
climbing form	قالب بالارونده
demolding	قالب برداری
back form	قالب پشت‌بند
false work	قالب سقف
sliding form, slip form	قالب لغزان، قالب لغزنده
permanent form	قالب ماندگار، قالب گم‌شده
removal of forms, striking of formworks	قالب برداری
shuttering, formwork	قالب‌بندی
casting	قالب‌گیری
bend diameter	قطر خم
bar size	قطر میلگرد
load bearing elements	قطعات باربر
member	قطعه

واژه انگلیسی	واژه فارسی
coupler	قطعه اتصال دهنده
attachment	قطعه الحاقی
wall segment	قطعه دیواری
horizontal wall segment	قطعه دیواری افقی
vertical wall segment	قطعه دیواری قائم
reinforcement cage	قفس آرماتور
aggregates interlock	قفل و بست بین سنگدانه‌ها
seismic hook	قلاب لرزه‌ای
plum	قلوه سنگ
thickener	قوام‌آور
restraint	قید
tremie	قیف و لوله
screen, sieve	الک
cable	کابل
tongue and groove	کام و زبانه
shear cap	کتیبه برشی
drop panel	کتیبه دال
strain	کرنش
net tensile strain	کرنش کششی خالص
five percent fractile	کسر ۵ درصد (صدک پنجم)
tensile	کشش
cap	کلاهک
shear head	کلاهک برشی
buckling	کمانش
cantilever	کنسول
rotary kiln	کوره دوار

ک

workability	کارایی
mixing plant	کارخانه بتن سازی

واژه انگلیسی	واژه فارسی
concrete truck	کامیون حمل بتن
truck mixer	کامیون مخلوط‌کن
burlap	کرباس
carbonation	کربناته شدن
honeycombing	کرمو شدن
tie	کش
tie rod	کش قالب
tie	کلاف
foundation seismic tie	کلاف‌های لرزه‌ای شالوده
Capping	کلاhek گذاری
hydrated lime	کلسیم هیدروکسید
cement lump	کلوخه سیمان
shear key	کلید برشی
clinker	کلینکر
dump truck	کمپرسی (دامپ تراک)
wale	کمرکش
compliance control	کنترل انطباق
quality control	کنترل کیفیت
evaporation retardant	کُندکننده تبخیر
retarder	کندگیر کننده
tamper	کوبه، کوبه پهن

گ

gypsum	گچ
shoring	گذاشتن پایه
silica flour	گرد سیلیس
set	گرفتن (سیمان یا بتن)
hot rolled	گرم نورد شده، گرم نوردیده
specific heat	گرمای ویژه

واژه انگلیسی	واژه فارسی
heat of hydration	گرمای هیدراته شدن
anchor group	گروه مهار
bundled bars	گروه میلگرد
node	گره
joint	گره
node, curved bar	گره میلگرد خم دار
aggressive	گزندبار
failure	گسیختگی
shear failure	گسیختگی برشی
sudden failure	گسیختگی ناگهانی
progressive failure	گسیختگی پیش‌رونده
progressive failure	گسیختگی زنجیره‌ای
moment	گشتاور
stud	گل‌میخ
headed shear stud reinforcement	گل‌میخ برشی
welded headed stud	گل‌میخ سردار جوشی
balling	گلوله شدگی
template	الگو
beam side	گونه تیر
burlap	گونی
set	گیرش
false set	گیرش کاذب
clamp	گیره
initial setting	گیرش اولیه
final setting	گیرش نهایی

ل

latex	لاتکس
slenderness	لاغری

واژه انگلیسی	واژه فارسی
honeycombing	لانه زنبوری شدن
topping	لایه رویی
concrete laitance	لایه ضعیف سطحی بتن
passive layer	لایه انفعالی (لایه محافظ)
overlay	لایه تعمیراتی
protective layer	لایه محافظ
edging	لبه‌بری
slurry	لجن
over vibration	لرزاندن بیش از اندازه
re-vibration	لرزاندن مجدد
vibrator	لرزاننده
poker vibrator	لرزاننده خرطومی
surface vibrator	لرزاننده سطحی
vibration	لرزش
external vibration	لرزش بیرونی یا خارجی
internal vibration	لرزش درونی
gel	لعاب
spacer, cover block	لقمه
moment	لنگر
bending moment	لنگر خمشی
restraining moment	لنگر گیرداری
moment of resistance	لنگر مقاوم
plastic hinge	لولای خمیری
drop chute	لوله قائم
tremie	لوله ناودان شکل
pipe embedment	لوله‌های جاگذاری شده

م

matrix

ماتریس

واژه انگلیسی	واژه فارسی
accelerating admixture	ماده افزودنی زودگیر کننده
active ground mineral material	ماده پودری معدنی فعال
absorbent	ماده جاذب
adhesive	ماده چسباننده
air-entrained admixture	ماده حباب‌زا، ماده حباب‌ساز
release agent, mould oil, form oil	ماده رهاساز
anti-wash-out admixture	ماده ضد آب شستگی
anti-foaming agent	ماده ضدکف
curing compound	ماده عمل‌آوری
anti-foaming agent	ماده کف‌زدا
additive	ماده مضاف
de-icing agent, deicer	ماده یخ‌زدا
sand	ماسه
sandstone	ماسه سنگ
sand pocket	ماسه نما
sandblasting	ماسه‌پاشی با فشار
macroscopic	ماکروسکوپی
float	ماله
power float, rotary float	ماله برقی چرخان (هلیکوپتری)
Fresno trowel	ماله فلزی دسته بلند با گوشه‌های نیم‌دایره
trowel	ماله فلزی - کمچه
angle float	ماله گوشه‌دار
power trowel	ماله مکانیکی
double riding trowel	ماله هلیکوپتری نفربر
trowel	ماله، ماله فلزی
troweling	ماله‌کشی
boundary element	المان مرزی
permanent	ماندگار
haunch	ماهیچه
gunman	متصدی ملات‌پاش

واژه انگلیسی	واژه فارسی
permissible	مجاز
permit	مجوز
hollow	مجوف
hydration products	محصولات هیدراته شدن
moist room	محفظه مرطوب
air chamber	محفظه هوا
anti-freeze solution	محلول ضدیخ
neutral axis	محور خنثی
axial	محوری
mixture	مخلوط
nominal mix	مخلوط اسمی
trial batch	مخلوط آزمایشی
trial batch	مخلوط آزمون
harsh concrete	مخلوط خشن
mixer	مخلوط کن
horizontal-axis mixer	مخلوط کن با محور افقی، مخلوط کن افقی
inclined-axis mixer	مخلوط کن با محور مایل
paddle mixer	مخلوط کن پره‌ایی، مخلوط کن تیغه‌ایی
continuous mixer	مخلوط کن پیوسته
pan mixer	مخلوط کن تغاری
single shaft mixer	مخلوط کن تک محوره
twin-shaft mixer	مخلوط کن دو محوره
gravity mixer	مخلوط کن گرانشی
compulsory mixer	مخلوط کن نیرویی (اجباری)
prescribed mixes	مخلوط‌های تجویزی
construction documents	مدارک ساخت
modulus of elasticity	مدول الاستیسیته، مدول ارتجاعی
modulus of deformation	مدول تغییر شکل
modulus of rupture	مدول گسیختگی
tangent modulus	مدول مماسی

واژه انگلیسی	واژه فارسی
fineness modulus	مدول نرمی
modulus of subgrade reaction	مدول واکنش بستر
secant modulus	مدول وتری
fineness modulus	مدول ریزی
staging	مرحله بندی
batching plant, central mixing plant	مرکز تهیه بتن
load path	مسیر بار
characteristic	مشخصه
acceptance criterion	معیار (ضابطه) پذیرش
core	مغزه
plastic hinge	مفصل پلاستیک
strength	مقاومت
target (mean) strength	مقاومت (میانگین) هدف
bearing strength	مقاومت اتکایی
strength, nominal	مقاومت اسمی
bulk electrical resistivity	مقاومت الکتریکی حجمی
surface electrical resistivity	مقاومت الکتریکی سطحی
early strength	مقاومت اولیه
cube strength	مقاومت آزمون مکعبی
anchor pullout strength	مقاومت بیرون کشیدگی مهار
yield strength	مقاومت تسلیم یا جاری شدن
fire resistance	مقاومت در برابر آتش
skid resistance	مقاومت در برابر سُر خوردن
penetration resistance	مقاومت در برابر نفوذ
early strength	مقاومت زود هنگام
abrasion resistance	مقاومت سایشی
breakout strength, concrete	مقاومت شکست مخروطی بتن
strength, design	مقاومت طراحی
specified compressive concrete strength, (f'_c)	مقاومت فشاری مشخصه بتن
compressive strength	مقاومت فشاری

واژه انگلیسی	واژه فارسی
pry out strength, concrete	مقاومت قلوه کن شدگی بتن
splitting tensile strength (f_{ct})	مقاومت کشش دو نیم شدگی، مقاومت کششی شکاف خوردگی، مقاومت کششی شکافتی (برزیلی)
rupture strength	مقاومت گسیختگی
required strength	مقاومت مورد نیاز
specific electrical resistivity	مقاومت ویژه الکتریکی
profile	مقطع
cross section	مقطع عرضی
compression-controlled section	مقطع فشار-کنترل
tension-controlled section	مقطع کشش-کنترل
effective section	مقطع موثر
masonry mortar	ملات بنایی
moment	ممان
restraining moment	ممان گیرداری
resultant	منتجه
grading curve	منحنی دانه بندی
B-region	منطقه B
D-region	منطقه D
nodal zone	منطقه گره ای
blasting	منفجر کردن
shrinkage compensating admixture	مواد افزودنی جبران کننده جمع شدگی
mineral admixture	مواد افزودنی معدنی
adhesive	مواد پیوندساز
constituent materials, ingredients	مواد تشکیل دهنده
supplementary materials	مواد جایگزین (سیمان)
cementitious materials	مواد سیمانی
inactive mineral materials, neutral mineral materials	مواد معدنی غیر فعال یا خنثی
supplementary materials	مواد مکمل
wax	موم
fog spray	مه افشانی

واژه انگلیسی	واژه فارسی
migration	مهاجرت
aggressive	مهاجم
anchor	مه‌ار
horizontal or upwardly inclined anchor	مه‌ار افقی یا مایل
expansion anchor	مه‌ار انبساطی
screw anchor	مه‌ار پیچی
cast in anchor	مه‌ار تعبیه شده
adhesive anchor	مه‌ار چسبی
undercut anchor	مه‌ار زیر چاکی
post-installed anchor	مه‌ار کاشتنی
mechanical anchorage	مه‌ار مکانیکی
bracing	مه‌اربندی
workmanship	مه‌ارت
tie	مه‌ارکننده
anchorage	مه‌اری
bar	میلگرد
ribbed bar	میلگرد آجدار
tie bar	میلگرد تنگ
bar bender	میلگرد خم‌کن
cross-tie	میلگرد دوخت
longitudinal bar	میلگرد طولی
hooked bar	میلگرد قلاب‌دار
tie bar	میلگرد کلاف
headed deformed bars	میلگردهای آجدار سردار
mean	میانگین
vibrating table	میز لرزان
microscopic	میکروسکوپی
silica fume	میکروسیلیس
tie rod	میل مه‌ار
reinforcing bar	میلگرد
dowel	میلگرد اتصال

واژه انگلیسی	واژه فارسی
dowel	میلگرد انتظار
tie	میله مهاری
ن	
discontinuity	ناپیوستگی
impervious	ناتراوا
impermeability	ناتراوایی
confined region	ناحیه محصور
splash zone	ناحیه پاشش (در سازه‌های ساحلی)
tidal zone	ناحیه جزر و مدی
convection zone	ناحیه همرفت
plastic hinge region	ناحیه‌ی مفصل پلاستیک
chute	ناوه
drop chute	ناوه سقوطی
filler	نرمه
fineness	نرمی
water-cementitious materials ratio	نسبت آب به مواد سیمانی
design story drift ratio	نسبت تغییر مکان جانبی نسبی طرح
slenderness ratio	نسبت لاغری
refractory	نسوز
settlement	نشست
bracket and corbel	نشیمن
bar support, bar chair	نشیمن میلگرد
lintel	نعل درگاه
impermeability	نفوذ ناپذیری
air permeability	نفوذپذیری هوا
permeability	نفوذپذیری
impervious	نفوذناپذیر
conveyor	نقاله

واژه انگلیسی	واژه فارسی
spot welding	نقطه جوش
point of inflection	نقطه عطف
cut-off point	نقطه قطع آرماتور
chair, bar chair, bolster	نگهدارنده میلگرد
maintenance	نگهداری
slump retention	نگهداری اسلامپ
workability retention	نگهداری کارائی
test specimen	نمونه آزمایشی
sampling	نمونه برداری، نمونه گیری
consecutive samples	نمونه‌های متوالی
strip	نوار
water stop	نوار آب بند
column strip	نوار ستونی
middle strip	نوار میانی
ultimate	نهایی
overturning forces	نیروهای واژگونی
profile	نیمرخ
و	
relaxation	وادادگی
spacer	وادر
reaction	واکنش
alkali aggregate reaction	واکنش قلیایی سنگدانه
delamination, peeling	ورقه شدگی سطح
lap splice	وصله پوششی
contact splice	وصله لب به لب
splice	وصله میلگرد
temporary situation	وضع موقت
vibrator	ویبراتور

واژه انگلیسی	واژه فارسی
	ه
thermal conductivity	هدایت حرارتی
specific electrical conductivity	هدایت ویژه الکتریکی
batch	هر نوبت اختلاط
core	هسته
coupler	همبند
overlap	همپوشانی
isotropy	همسانی
entrapped air	هوای محبوس غیر عمدی یا ناخواسته
hydration	هیدراته شدن
hydration products	هیدرات‌ها
	ی
flaky ice	یخ پولکی
crushed ice	یخ خرد
lift	یک مرحله بتن‌ریزی قائم (بتن واقع بین دو درز اجرایی افقی)
monolith	یکپارچه

فصل دوم

انگلیسی به فارسی

A

abrasion	سایش
abrasion resistance	مقاومت سایشی
absolute volume	حجم مطلق
absorbent	ماده جاذب
absorption	جذب
accelerated curing	عمل آوری تسریع شده
accelerating admixture	ماده افزودنی زودگیر کننده، زودسخت کننده
acceptance criterion	معیار (ضابطه) پذیرش
accidental combinations	ترکیب‌های اتفاقی
action radius	شعاع عمل، شعاع اثر
active ground mineral material	ماده پودری معدنی فعال
addition	افزونه، ماده مکمل (در ادبیات اروپایی)
additive	ماده مضاف
adhesion	چسبندگی
adhesive	چسب، ماده چسباننده، مواد پیوندساز
admixture	افزودنی، ماده افزودنی
adsorbed water	آب سطحی جذب شده
adsorption	جذب سطحی
aerated concrete, cellular concrete, gas concrete	بتن اسفنجی، بتن هوادار شده، بتن گازی
aggregate	سنگدانه
aggregates interlock	قفل و بست بین سنگدانه‌ها

واژه انگلیسی	واژه فارسی
aggressive	مهاجم، گزندبار، آسیب رسان
agitating speed	سرعت هم‌زدن، سرعت دوران گُند جام کامیون مخلوط کن
air chamber	محفظه هوا، اطاقک هوا
air permeability	نفوذپذیری هوا
air-entrained admixture	ماده حباب‌ساز، ماده حباب‌زا
air-entrained concrete	بتن با حباب هوا، بتن حباب‌دار
alkali aggregate reaction	واکنش قلیایی سنگدانه
all lightweight concrete	بتن تمام سبکدانه
all-in aggregate	سنگدانه‌های درهم
allowable stress	تنش مجاز
ambient temperature	دمای محیط (مجاور)
analysis	آنالیز، تحلیل
anchor	مه‌ار
anchor group	گروه مه‌ار
anchor pullout strength	مقاومت بیرون کشیدگی مه‌ار
anchor, adhesive	مه‌ار چسبی
anchor, cast in	مه‌ار تعبیه شده
anchor, effective embedded depth	عمق موثر جاگذاری شده‌ی مه‌ار
anchor, expansion	مه‌ار انبساطی
anchor, horizontal or upwardly inclined	مه‌ار افقی یا مایل
anchor, post-installed	مه‌ار کاشتنی
anchor, screw	مه‌ار پیچی
anchor, undercut	مه‌ار زیر چاکی
anchorage	مه‌اری، ابزار مه‌ار کردن
angle float	ماله گوشه‌دار
angular aggregate	سنگدانه تیز گوشه
anhydrous	بی آب
anti-foaming agent	ماده کف‌زدا، ماده ضدکف
anti-freeze solution	محلول ضدیخ
anti-wash-out admixture	ماده ضد آب شستگی
apparent specific gravity	چگالی ظاهری

واژه انگلیسی	واژه فارسی
architectural concrete	بتن معماری، بتن تزئینی
argillaceous	رسی
asbestos cement	سیمان پنبه نسوز
assessment	ارزیابی
attachment	قطعه الحاقی
autoclaved aerated concrete	بتن هوادار اتوکلاو شده، بتن اتوکلاوی
autogenous healing	خود ترمیمی
autogenous shrinkage	جمع شدگی ذاتی یا خودبخودی، تکیدگی خودبخودی
auxiliary reinforcement	آرماتور کمکی
average bound stress	تنش پیوستگی متوسط
axial	محوری
B	
back form	قالب پشت‌بند
back shoring	پایه اطمینان (در قالب)
backfill concrete	بتن پُرکننده
baffle plate	صفحه مانع
balanced reinforcement	آرماتور متعادل، آرماتور متوازن
ball mill	آسیاب گلوله‌ای
balling	گلوله شدگی
bar	میلگرد
bar bender	میلگرد خم‌کن
bar chair	خرک
bar size	اندازه میلگرد، قطر میلگرد
bar spacing	فاصله‌گذاری میلگردها
bar support, bar chair	نشیمن میلگرد، خرک
base of structure	تراز پایه سازه
batch	پیمان، هر نوبت اختلاط، بهر
batching	پیمان‌کردن
batching plant, central mixing plant	ایستگاه تولید بتن، مرکز تهیه بتن
beam	تیر

واژه انگلیسی	واژه فارسی
beam side	گونه تیر
beam-column	تیر ستون
bearing capacity	ظرفیت باربری
bearing strength	مقاومت اتکایی
bearing stress	تنش اتکایی
bearing wall	دیوار باربر
behavior factor	ضریب رفتار
bend	خم
bend diameter	قطر خم
bending	خمشی، خمشی، خم کردن
bending moment	لنگر خمشی
bending schedule	جدول خم کاری آرماتورها
binder	چسباننده
blast-furnace slag	سرباره کوره آهنگدازی
blasting	منفجر کردن، ترکاندن، پاشیدن با فشار زیاد
bleeding	آب انداختن، رو زدن آب، آب‌آوری
bleeding rate	آهنگ (نرخ) آب انداختن
blended cement	سیمان آمیخته
blister (bump)	بادکردگی و تورم سطح، طبله
blowhole	حفره‌های کوچک سطحی (ناشی از حباب‌های هوای محبوس)
Bohme test	آزمایش سایش بتن به روش بوهم
bolster	خرک، لقمه، زیرسری
bond	پیوستگی، پیوند
bond breaker	پیوستگی زدا، پیوندشکن، جداکننده
bond stress	تنش پیوستگی
boundary element	المان مرزی، جزء مرزی، جزء لبه
bracing	مهاربندی
bracket and corbel	نشیمن
breakout strength, concrete	مقاومت شکست مخروطی بتن
B-region	منطقه B
brittle fracture	شکست ترد

واژه انگلیسی	واژه فارسی
broom finish	پرداخت جارویی
brushed surface	سطح برس خورده
bucket, skip	جام بتن، باکت
buckling	کمانش
bug holes	سوراخ‌های ریز سطحی
building official	بازرس ساختمان
bulk cement	سیمان فله
bulk electrical resistivity	مقاومت الکتریکی حجمی
bull float	تخته ماله با دسته بلند
bundled bars	گروه میلگرد
burlap	گونی، کرباس
butt joint	اتصال نوک به نوک، لب به لب
buttering	به ملات آغشتن
buttress	پشت‌بند
C	
cable	کابل
caisson	شالوده جعبه‌ای
calcareous	آهکی
cantilever	کنسول، طره
cap	کلاهک
capacity reduction factor	ضریب کاهش ظرفیت
Capping	کلاهک گذاری
carbonation	کربناته شدن
casting	قالب‌گیری، بتن‌ریزی
cast-in-place	درجا ریختن
cathodic protection	حفاظت کاتدی
cavitation	خلا‌زایی، حفره‌زایی
cement grout	روان ملات سیمانی، دوغاب سیمانی
cement lump	کلوچه سیمان

واژه انگلیسی	واژه فارسی
cement mortar	سیمان بنایی
cementitious materials	مواد سیمانی
chair	خرک، نگهدارنده میلگرد
chamfer	پَخ، پَخی
characteristic	مشخصه
characteristic durability	دوام مشخصه
specified strength characteristic strength, (f'_c)	مقاومت مشخصه، تنش مشخصه، تنش مقرر
chute	سُرُسُرِه، ناوه
clamp	گیره
clear span	فاصله خالص، دهانه آزاد
climbing form	قالب بالارونده
clinker	کلینکر
closed stirrup	تَنگ، خاموت بسته
coarse aggregate	سنگدانه درشت، درشت‌دانه
coating	اندود، پوشش
coefficient	ضریب
cohesion	چسبندگی
cold joint	درز سرد
cold rolling	سرد نوردیدن
cold stretching	سرد کشیدن و مژرس کردن
cold twisting	سرد پیچاندن، سرد تابیدن
collapse	فرو ریختن، فرو ریزش، انهدام
collector	جمع‌کننده
column	ستون
column capital	سرستون
column strip	نوار ستونی
combined aggregate	سنگدانه مخلوط‌شده
compaction	تراکم
compatibility	سازگاری
compliance control	کنترل انطباق
compliance criterion	ضابطه انطباق

واژه انگلیسی	واژه فارسی
compliance requirement	الزامات اجرایی
composite concrete flexural members	اعضای خمشی بتنی مرکب
compression-controlled section	مقطع فشار-کنترل
compression-controlled strain limit	حد کرنش کنترل شده با فشار
compressive strength	مقاومت فشاری، تاب فشاری
compulsory mixer	مخلوط‌کن نیرویی (اجباری)
concentration	غلظت
concrete	بتن
concrete cover	پوشش بتنی روی میلگرد
concrete laitance	شیره بتن، لایه ضعیف سطحی بتن
concrete lining	پوشش نهایی بتنی
specified compressive concrete strength, (f_c')	مقاومت فشاری مشخصه بتن
concrete truck	کامیون حمل بتن
concrete, all lightweight	بتن تمام سبکدانه
concrete, lightweight	بتن سبک (نیمه سبکدانه)
concrete, nonprestressed	بتن غیر پیش‌تنیده
concrete, normal weight	بتن معمولی
concrete, plain	بتن ساده
concrete, precast	بتن پیش‌ساخته
concrete, prestressed	بتن پیش‌تنیده
concrete, reinforced	بتن آرمه
concrete, sand-light weight	بتن سبک ماسه‌ای (نیمه سبکدانه)
concrete, steel fiber reinforced	بتن با الیاف فولادی
conductivity	قابلیت هدایت، رسانایی
confidence coefficient	ضریب اعتماد
configuration	چیدمان، پیکره‌بندی
confined region	ناحیه محصور
congestion	تراکم، ازدحام، شلوغی
connection	اتصال
connection, ductile	اتصال شکل‌پذیر
connection, strong	اتصال قوی
consecutive samples	نمونه‌های متوالی

واژه انگلیسی	واژه فارسی
consistency of concrete	روانی بتن، قوام بتن
consolidation	تحکیم
constituent materials	مواد تشکیل دهنده، اجزا تشکیل دهنده
construction	اجرا، ساخت
construction documents	مدارک ساخت
construction joint	درز ساخت، درز اجرایی
construction tolerances	رواداری‌های اجرایی، رواداری‌های ساخت
contact splice	وصله لب به لب
continuous grading	دانه‌بندی پیوسته
continuous mixer	مخلوط‌کن پیوسته
contraction joint	درز انقباض، درز جمع‌شدگی
control joint	درز کنترل
convection zone	ناحیه همرفت
conveyor	نقاله
core	مغزه، هسته
corrosion	خوردگی
corrosion inhibitor admixture	افزودنی بازدارنده خوردگی
corrosion initiation	شروع خوردگی
corrosion threshold	آستانه خوردگی
coupler	قطعه اتصال دهنده، هم‌بند
cover block	لقمه، فاصله نگهدار، فاصله دهنده
cover, specified concrete	پوشش بتنی میلگرد
crazing cracks	ترک‌های سطحی ریز
creep	خزش
creep coefficient	ضریب خزش
critical concentration	غلظت بحرانی
cross section	مقطع عرضی
cross-tie	سنجاقی، میلگرد دوخت
crushed ice	یخ خرد، خرده یخ
cube strength	مقاومت آزمون مکعبی
cumulative	تجمعی، سرهمی

واژه فارسی	واژه انگلیسی
عمل آوری	curing
پتوی عمل آوری، پوشینه مراقبت	curing blanket
ماده عمل آوری	curing compound
تاب برداشتن، پیچیدن، تابیدگی	curling
نقطه قطع آرماتور	cut-off point
D	
تخته ماله دستی باریک و بلند (دسته کوتاه یا بلند)	Darby
تجزیه، از هم پاشیدگی	decomposition
تیر عمیق	deep beam
تغییر مکان	deflection
ماده یخ‌زدا	de-icing agent, deicer
پوسته‌شدگی، ورقه‌شدگی سطح	delamination
زمان تاخیر	delay time, lag time
تشکیل تاخیری اترینگایت	delayed ettringate formation (DEF)
باز کردن قالب، قالب برداری	demolding
عمق نفوذ	depth of penetration
تغییر مکان جانبی طراحی	design displacement
اطلاعات طراحی	design information
ترکیب بار طراحی	design load combination
نسبت تغییر مکان جانبی نسبی طرح	design story drift ratio
جزئیات	details
طول گیرایی	development length
زدودن آب	dewatering
دیافراگم، صفحه صلب	diaphragm
تغییر رنگ، دو رنگه شدن	discoloration
ناپیوستگی	discontinuity
فروپاشی، تجزیه	disintegration
توزیع، پخش	distribution

واژه انگلیسی	واژه فارسی
double riding trowel	ماله هلیکوپتری نفربر
dowel	میلگرد اتصال، میلگرد انتظار، زبانه
dowelled joint	درز با میله پیونددهنده
D-region	منطقه D
drift	تغییر مکان جانبی
drop chute	ناوه سقوطی، لوله قائم
drop panel	کتیبه دال
drying shrinkage	جمع‌شدگی (تکیدگی) ناشی از خشک شدن
ductility	شکل‌پذیری
dump truck	کمپرسی (دامپ تراک)
durability	دوام، پایداری
dusting	پودرشدگی سطح
dynamic analysis	آنالیز دینامیکی

E

early strength	مقاومت زود هنگام، مقاومت اولیه
early-entry dry-cut saw	اره خشک‌بر درز بتن تازه
earth pressure	فشار خاک
earthquake	زلزله، زمین‌لرزه
eccentricity	خروج از مرکز، برون محوری
edge beam	تیر لبه، تیر کناری
edge distance	فاصله لبه
edging	ابزار زنی - لبه‌بری
effective area of reinforcement	سطح موثر آرماتور
effective depth of section	ارتفاع مؤثر مقطع
effective section	مقطع موثر
effective span	دهانه موثر
effective stiffness	سختی موثر
effective water, total water	آب موثر، آب کل

واژه انگلیسی	واژه فارسی
efflorescence	سفیدک، شوره
elastic	ارتجاعی، الاستیک
elongated piece	دانه طویل، دانه سوزنی یا کشیده
embedded	جاگذاری شده
embedment length	طول جاگذاری
embedment	جاگذاری شده در بتن
embedment, pipe	لوله‌های جاگذاری شده
entrained air	حباب هوای عمدی یا خواسته
entrapped air	هوای محبوس غیر عمدی یا ناخواسته
equilibrium	تعادل
erosion	فرسایش (در اثر جریان آب یا ضربه)
evaluation	ارزیابی
evaporation rate	شدت تبخیر، آهنگ یا نرخ تبخیر
evaporation retardant	کُندکننده تبخیر
expansion joint	درز انبساط
expansion sleeve	غلاف انبساطی
exposure conditions	شرایط رویارویی، شرایط محیطی، شرایط در معرض قرار گرفتن
external vibration	لرزش بیرونی یا خارجی، ارتعاش بیرونی

F

failure	خرابی، گسیختگی، شکست
false set	گیرش کاذب
false work	داربست موقت، حایل موقت، قالب سقف
fatigue	خستگی
fiber	الیاف
fiber reinforced concrete	بتن تقویت شده با الیاف، بتن الیافی
fictitious thickness	ضخامت مجازی
field-cured cylinder	استوانه عمل‌آوری شده در شرایط (واقعی) کارگاهی

واژه انگلیسی	واژه فارسی
filler	پُرکننده، نرمه
final curing	عمل‌آوری نهایی (مراقبت)
final setting	گیرش نهایی
fine aggregate	سنگدانه ریز، ریزدانه
fineness	نرمی، ریزی
fineness modulus	مدول نرمی، مدول ریزی
finishing	پرداخت
finishing Class	رده پرداخت
fire resistance	مقاومت در برابر آتش
five percent fractile	کسر ۵ درصد (صدک پنجم)
flaky aggregate	سنگدانه پولکی، دانه پولکی
flaky ice	یخ پولکی
flanged beam	تیر بالدار
flat aggregate	سنگدانه پولکی، دانه پولکی
flexible joints	اتصالات انعطاف‌پذیر
float	تخته ماله، مال
floating	تخته ماله‌کشی
fly ash	خاکستر بادی
fog curing	عمل‌آوری با مه
fog spray	مه افشانی
folded plate	دال پلیسه‌دار
footing, foundation	شالوده
form	قالب
form coating	پوشش قالب
form lining	روکش درونی قالب
form oil	روغن قالب
form pressure	فشار وارد بر قالب
formwork	قالب‌بندی
foundation seismic tie	کلاف‌های لرزه‌ای شالوده
fracture	شکست

واژه انگلیسی	واژه فارسی
free lime	آهک آزاد (آهک زنده سیمان)
free moisture	رطوبت آزاد، رطوبت سطحی
free water	آب آزاد
frequency of testing	تواتر آزمایش، تکرار آزمایش
fresh concrete	بتن تازه، بتن خمیری
Fresno trowel	ماله فلزی دسته بلند با گوشه‌های نیم‌دایره
friction	اصطکاک، سایش

G

gap-graded aggregate	سنگدانه با دانه‌بندی گسسته
gauge	اندازه‌گیر، سنج
gel	ژل، لعاب
grading	دانه‌بندی
grading curve	منحنی دانه‌بندی
gravity mixer	مخلوط‌کن گرانشی
green concrete	بتن تازه گرفته، بتن جوان، بتن نارس
groover	شیارزن، درزساز
gross section	سطح مقطع کل، سطح مقطع ناخالص
grout	دوغاب، روان ملات
gunman	متصدی ملات‌پاش
gypsum	گچ

H

hairline cracking	ترک‌های موئی
hairpin	سنجاقک
hard drawn steel wire	سیم فولادی کشیده شده سخت
hardened concrete	بتن سخت شده
harsh concrete	مخلوط خشن

واژه انگلیسی	واژه فارسی
haunch	ماهیچه
headed bolt	پیچ سردار
headed deformed bars	میلگردهای آجدار سردار
headed shear stud reinforcement	گل‌میخ برشی
heat of hydration	گرمای هیدارت‌شدن
heavyweight aggregate	سنگین‌دانه، سنگدانه سنگین
heavyweight concrete	بتن سنگین
hessian	چتایی
high-early-strength cement	سیمان با مقاومت زودرس، سیمان با تاب اولیه زیاد
hinge joint	اتصال مفصلی
hollow	توخالی، مجوف
honeycombing	کرم‌شدن، شن‌نما شدن، لانه‌زنبوری شدن
hooked bar	میلگرد قلاب‌دار
hooked bolt	پیچ قلاب‌دار
hoop	تنگ، خاموت بسته
hoop reinforcement	آرماتور دورگیر
horizontal-axis mixer	مخلوط‌کن با محور افقی، مخلوط‌کن افقی
hot rolled	گرم‌نورد شده، گرم‌نوردیده
hydrated lime	آهک هیدراته، آهک آب‌دیده، آهک شکفته، کلسیم هیدروکسید
hydration	هیدارت‌شدن، آبگیری
hydration products	محصولات هیدارت‌شدن، هیدرات‌ها
hydraulic cement	سیمان هیدرولیکی، سیمان آبی

I

ignition loss	افت ناشی از سرخ شدن
impermeability	نفوذناپذیری، ناتراوایی
impervious	نفوذناپذیر، ناتراوا
inactive mineral materials, neutral mineral materials	مواد معدنی غیر فعال یا خنثی

واژه انگلیسی	واژه فارسی
inclined-axis mixer	مخلوط‌کن با محور مایل
inelastic behavior	رفتار غیر ارتجاعی (الاستیک)
infrared radiation	تشعشع مادون قرمز
ingredients	مواد تشکیل دهنده
initial curing	عمل آوری اولیه (محافظت)
initial setting	گیرش اولیه
in-situ concrete, cast in place concrete	بتن درجا
insoluble residue	باقیمانده نامحلول
inspection	بازرسی
instantaneous deformation	تغییر شکل لحظه‌ای
interaction	اندرکنش، اثر متقابل
internal vibration	لرزش درونی، ارتعاش داخلی
interpolation	درون‌یابی
isolation joint	درز انقطاع، درز جدایی
isotropy	همسانی

J

jaw crusher	سنگ‌شکن فکی
joint	گره، اتصال
joint filler	پرکننده درز
joint sealant	درزبند، درز پرکن
joist	تیرچه

K

keyed joint	درز کام و زبانه
kicker	پاخور، پاشنه، رامکا

واژه انگلیسی	واژه فارسی
L	
laitance	شیره ضعیف سطحی
Lap splice	وصله پوششی
Lapped joint	اتصال پوششی، اتصال روی هم‌افتادگی
Lateral load	بار جانبی
Lateral support	تکیه‌گاه جانبی
latex	لاتکس، امولسیون آبی لاستیک مصنوعی
layer thickness (depth)	ضخامت لایه، ارتفاع لایه
leaching	شسته شدن در اثر نشست آب
lean concrete	بتن کم سیمان، بتن کم مایه، بتن مگر
lift	یک مرحله بتن‌ریزی قائم (بتن واقع بین دو درز اجرایی افقی)
lightweight aggregate	سبکدانه، سنگدانه سبک
lightweight concrete	بتن سبکدانه، بتن نیمه سبکدانه
lightweight expanded clay aggregate (leca)	سنگدانه رس منبسط شده
lime	آهک
limestone	سنگ آهک
limit state	حالت حدی
linear	خطی
linear analysis	آنالیز خطی
lintel	نعل درگاه
live load	بار زنده
load	بار
load bearing elements	قطعات باربر
load combination	ترکیب بار
load effects	اثرات بار
load path	مسیر بار
load reversal	برگشت بار

واژه انگلیسی	واژه فارسی
load test	آزمایش بارگذاری
load, dead	بار مرده
load, factored	بار ضریب‌دار
load, live	بار زنده
load, self-weight dead	بار مرده ناشی از وزن
load, service	بار بهره برداری
load, superimposed dead	بار مرده اضافی
long term deformation	تغییر شکل درازمدت
longitudinal bar	میلگرد طولی
longitudinal reinforcement	آرماتور طولی
loop	حلقه
low-alkali cement	سیمان کم قلیا
low-heat cement	سیمان با گرمایی کم، سیمان کم حرارت
M	
macro fiber	الیاف درشت (بلند)، الیاف ماکرو
macroscopic	در مقیاس کلان، ماکروسکوپی
magnification factor	ضریب تشدید، ضریب افزایش
maintenance	نگهداری
map cracking	ترک خوردگی سطحی گسترده، ترک خوردگی به شکل پنجه‌غازی
margin of safety	حاشیه ایمنی
masonry mortar	ملات بنایی
mass concrete	بتن حجیم
mat foundation	شالوده گسترده
matrix	خمیر در برگیرنده، خمیره، ماتریس
maturity of concrete	بلوغ بتن، رسیدگی بتن
mean	میانگین
mechanical anchorage	مهار مکانیکی
mechanical bond	پیوستگی مکانیکی

واژه انگلیسی	واژه فارسی
mechanical float	تخته ماله مکانیکی
member	عضو، قطعه
membrane curing	عمل آوری غشایی
mesh	شبكة‌ای از آرماتورهای جوش شده، شبکه، توری
methylene blue test	آزمایش متیلن بلو (آزمایش تعیین رس)
micro crack	ریز ترک
microfiber	الیاف ریز (کوتاه)، الیاف میکرو
microscopic	در مقیاس خرد، میکروسکوپی
middle strip	نوار میانی
migration	مهاجرت
mineral admixture	مواد افزودنی معدنی
mineral pigment	رنگدانه معدنی
mix design	طرح مخلوط
mixer	مخلوط‌کن
mixer efficiency	بازدهی مخلوط‌کن
mixing plant	کارخانه بتن سازی
mixing speed	سرعت اختلاط، سرعت دوران تند جام کامیون مخلوط کن
mixing time	زمان اختلاط
mixing water	آب اختلاط
mixture	مخلوط
modification factor	ضریب اصلاح
modulus of deformation	مدول تغییر شکل
modulus of elasticity	مدول الاستیسیته، مدول ارتجاعی، ضریب کشسانی
modulus of rupture	مدول گسیختگی
modulus of subgrade reaction	مدول واکنش بستر
moist room	اتاق مرطوب، محفظه مرطوب
moisture movement	حرکت رطوبت
moisture sensor	حسگر رطوبتی
moment	لنگر، ممان، گشتاور

واژه انگلیسی	واژه فارسی
moment distribution	توزیع لنگر
moment frame	قاب خمشی
moment frame, intermediate	قاب خمشی با شکل پذیری متوسط
moment frame, ordinary	قاب خمشی معمولی (با شکل پذیری کم)
moment frame, special	قاب خمشی با شکل پذیری زیاد (ویژه)
moment of resistance	لنگر مقاوم
monolith	یکپارچه
mould, mold	قالب
movement joint	درز حرکتی، درز حرکت
mud sill	تخته زیرسری
N	
neat cement	سیمان هیدراته نشده
net dimensions	ابعاد خالص
net section	سطح مقطع خالص
net tensile strain	کرنش کششی خالص
neutral axis	محور خنثی
neutral fiber	تار خنثی
nodal zone	منطقه گره‌ای
node	گره
node, curved bar	گره میلگرد خم دار
no-fines concrete, pervious concrete	بتن بدون ریزدانه، بتن بدون ماسه، بتن متخلخل
nominal maximum size of aggregate	حداکثر (بیشینه) اندازه اسمی سنگدانه
nominal minimum size of aggregate	حداقل (کمینه) اندازه اسمی سنگدانه
nominal mix	مخلوط اسمی
non-destructive test	آزمایش غیر مخرب
non-linear analysis	آنالیز غیر خطی، تحلیل غیر خطی
normal weight concrete	بتن با چگالی معمولی
no-slump concrete	بتن بدون اسلامپ

واژه انگلیسی	واژه فارسی
O	
offset	انحراف از موقعیت
one-way construction	اعضای با عملکرد یک طرفه
one-way slab	دال یک طرفه
opening	بازشو
orthogonal mesh reinforcement	شبکه آرماتور متعامد
over vibration	ارتعاش بیش از حد، لرزاندن بیش از اندازه
overall stability	پایداری کلی
overdesign	طرح دست بالا
overlap	طول پوشش، همپوشانی
overlay	روکش، لایه تعمیراتی
overturning forces	نیروهای واژگونی
P	
paddle mixer	مخلوط کن پره‌ایی، مخلوط کن تیغه‌ایی
pan mixer	مخلوط کن تغاری
panel	پانل، صفحه
parabolic-rectangular diagram	دیاگرام سهمی مستطیلی
partial	جزئی، نسبی
partial coefficients	ضرائب جزئی
partial safety factors	ضرائب ایمنی جزئی
partial-size distribution	توزیع اندازه ذرات (دانه‌ها)
passive layer	لایه محافظ، لایه انفعالی
pattern cracking	ترک خوردگی سطحی گسترده، ترک خوردگی پنجه‌غازی
pavement	رویه، روسازی
pedestal	ستون پایه، ستونچه
peeling	پوسته شدن

واژه انگلیسی	واژه فارسی
penetration resistance	مقاومت در برابر نفوذ
percentage of reinforcement	درصد آرماتور
permanent	دایمی، ماندگار
permanent form	قالب ماندگار، قالب گمشده
permeability	تراوایی، نفوذپذیری
permissible	مجاز
permit	جواز، مجوز
petrography	سنگ‌نگاری
pier	پایه پل، اسکله
pigment	رنگدانه
pile	شمع
pile cap	سر شمع
pile, cased	شمع درجا ریز محصور شده با لوله فولادی
pile, drilled cast in place in-situ	شمع درجا ریز
pile, driven	شمع کوبشی
pile, spiral welded thin steel casing	شمع درجا ریز با غلاف نازک فولادی
pitting	حفره حفره شدن، آبله‌روی
place ability	قابلیت جایدهی
plain concrete	بتن ساده، بتن غیر مسلح
plane of bending	صفحه خمش
plaster	اندود
plastic analysis	آنالیز پلاستیک، آنالیز خمیری، آنالیز در محیط پلاستیک
plastic consistency	روانی خمیری، حالت خمیری
plastic cracking	ترک خوردگی پلاستیک، ترک خوردگی خمیری
plastic hinge	مفصل پلاستیک، لولای خمیری
plastic hinge region	ناحیه مفصل پلاستیک
plastic shrinkage cracks	ترک‌های ناشی از جمع‌شدگی خمیری، ترک‌های تکیدگی پلاستیک
plasticity	حالت خمیری، خمیری، پلاستیسیته
plasticizer	روان‌ساز، روان‌کننده، خمیری‌کننده

واژه انگلیسی	واژه فارسی
platform	سکوی کار
plum	قلوه سنگ
point load	بار نقطه‌ای
point of inflection	نقطه عطف
poker vibrator	لرزاننده خرطومی
ponding	ایجاد حوضچه، حوضچه‌سازی
pop out	بیرون پریدگی سطحی
pore	خلل و فرج، سوراخ ریز
porosity	تخلخل، پر منفذ
post tensioning	پس کشیدگی
power float, rotary float	ماله برقی چرخان (هلیکوپتری)
power trowel	ماله مکانیکی
precast concrete	بتن پیش‌ساخته
precooling	پیش سرمایش
replaced-aggregate concrete, pre-packed concrete, injected aggregate concrete	بتن پیش‌آکنده، بتن با سنگدانه پیش‌آکنده
prescribed mixes	مخلوط‌های تجویزی
presoaking, pre-saturation	پیش اشباع‌سازی
pre-tensioning	پیش کشیدگی
principle plane	صفحات اصلی
principle reinforcement	آرماتور اصلی
probabilistic	احتمالی
profile	نیم‌رخ، مقطع
progressive failure	گسیختگی زنجیره‌ای، گسیختگی پیش‌رونده
projected area	سطح تصویر شده
projected influence area	سطح تاثیر تصویر شده
projecting reinforcement	آرماتور بیرون زده
proportioning	تعیین نسبت‌ها
protective layer	لایه محافظ
pry out strength, concrete	مقاومت قلوه‌کن شدگی بتن

واژه انگلیسی	واژه فارسی
pull-off test	آزمایش کشیدن از سطح، آزمایش قلوه‌کن کردن، آزمایش هم‌بند، آزمایش کشش مستقیم
pull-out test	آزمایش بیرون کشیدن
punching shear	برش دوطرفه، برش سوراخ‌شدگی
Q	
quality assurance	تضمین کیفیت
quality control	کنترل کیفیت
quick lime	آهک زنده، آهک نشکفته، آهک هیدراته نشده
R	
random cracks	ترک‌های درهم، ترک‌های اتفاقی
rapid hardening admixture	افزودنی زودسخت کننده (تندگیر)
reaction	واکنش، عکس‌العمل
reactive aggregate	سنگدانه واکنش‌زا
ready mixed concrete	بتن آماده
rebound	برجهیدن، برگشت
rebound hammer	چکش برجهندگی (چکش اشمیت)
rectangular stress diagram	دیاگرام مستطیلی تنش
recycled	بازیافت
redistribution	بازیخش، باز تقسیم
reduction factor	ضریب کاهش
refractory	نسوز
reinforced concrete	بتن آرمه
reinforcement	آرماتور، آرماتورگذاری
reinforcement cage	قفس آرماتور
reinforcement layer	سفره آرماتور
reinforcement, anchor	آرماتور مهار

واژه انگلیسی	واژه فارسی
reinforcement, deformed	آرماتور آجدار
reinforcement, dowel	آرماتور انتظار
reinforcement, plain	آرماتور ساده
reinforcement, supplementary	آرماتور تکمیلی
reinforcement, welded wire	آرماتور سیمی جوشی
reinforcing bar	میلگرد
relaxation	وادادگی
release agent, mould oil, form oil	ماده رهاساز، روغن قالب
reliability	قابلیت اعتماد
removal of forms	قالب‌برداری
rendering	اندود کردن
requirements	الزامات
resetting of forms	تنظیم مجدد قالب‌ها
reshoring	شمع زنی مجدد، پایه اطمینان (پشتیبان)
residual stress	تنش پسماند
resilience	فنریت، جهندگی
response	پاسخ، بازتاب
restraining moment	لنگر گیرداری، ممان گیرداری
restraint	قید، درگیری
resultant	برآیند، منتهی‌النقطه
retaining wall	دیوار حائل
retaining wall, buttress	دیوار حائل با پیش‌بند
retaining wall, cantilever	دیوار حائل طره‌ای
retaining wall, counter fort	دیوار حائل با پشت‌بند
retarder	کندگیر کننده، دیرگیر کننده
re-tempering	افزودن مجدد آب و مخلوط کردن آن
re-vibration	لرزاندن مجدد، باز لرزانی
rheology	رفتار شناسی، رئولوژی
rib	تیرچه، تیرک، پشت بند، آج
ribbed bar	میلگرد آجدار
rich concrete	بتن پُر مایه، بتن پُر سیمان

واژه انگلیسی	واژه فارسی
rigid	صلب
robustness	ثبات، بقا، پایداری
rock cylinder test	آزمایش استوانه سنگی (در بررسی واکنش قلیایی)
rotary kiln	کوره دوار
rupture strength	مقاومت گسیختگی
rust	زنگ ناشی از خوردگی فلزات
S	
safety	ایمنی، اطمینان
sagging	شکم دادگی
sampling	نمونه برداری، نمونه گیری
sand	ماسه
sand pocket	تجمع ماسه، ماسه نما
sandblasting	ماسه پاشی با فشار
sand-lightweight concrete	بتن حاوی ماسه سبکدانه، بتن نیمه سبکدانه
sandstone	ماسه سنگ
saturated surface dry (SSD)	حالت اشباع با سطح خشک
saw cut	اره شده
Saw-Cutting Joint	اره درز بُر
scaffold	داربست
scaling	پوسته پوسته شدن، پولکی شدن سطحی، پوستگی سطح
screed	شمشه
screeding	شمشه کشی، شمشه‌ای یا تخته ماله کردن
screen	الک، سرنده
sealant	درزگیر
sealer	آب بند کننده درز
sealing	درزگیری
secant modulus	مدول وتری

واژه انگلیسی	واژه فارسی
secondary reinforcement	آرماتور فرعی
segregation	جداشدگی، جداشدن مواد از یکدیگر
seismic design	طراحی در برابر زلزله
seismic force resisting system	سیستم مقاوم لرزه‌ای
seismic hook	قلاب لرزه‌ای
seismic loads	بارهای زلزله
self-desiccation	خودخشک‌شدگی، خشک‌شدگی درونی
sensor	حسگر
service load	بار بهره برداری
set	گیرش، گرفتن
setting time	زمان گیرش
settlement	نشست
shear	برش
shear cap	کتیبه برشی
shear connections	اتصالات برشی
shear crack	ترک برشی
shear failure	شکست برشی، گسیختگی برشی
shear friction	اصطکاک برشی
shear head	کلاهک برشی
shear key	کلید برشی، بند برشی
shear lug	زبان‌ی برشی
shear reinforcement	آرماتور برشی
shear wall	دیوار برشی
sheathing	جدار قالب
shell	پوسته
shock load	بار ناگهانی
shore	پایه، شمع
shoring	شمع‌زنی، گذاشتن پایه
shotcrete, gunite concrete, sprayed concrete	بتن پاششی، بتن پاشیده، بتن پاشیدنی
shrinkage	جمع‌شدگی

واژه انگلیسی	واژه فارسی
shrinkage compensating admixture	مواد افزودنی جبران کننده جمع شدگی
shrinkage reinforcement	آرماتور جمع شدگی
shuttering, formwork	قالب‌بندی
sieve	الک، غربال
sieve analysis	دانه بندی با الک
silica flour	گرد یا پودر سیلیس، آرد سیلیس
silica fume	دوده سیلیس، میکروسیلیس
silica fume slurry	دوغاب دوده سیلیس
silica gel	ژل دوده سیلیس
single shaft mixer	مخلوط‌کن تک محوره
sintered pulverized fuel ash	خاکستر بادی همجوش شده (جوش خورده)
skid resistance	مقاومت در برابر سُر خوردن
slab, flat	دال تخت
slab, hollow	دال توخالی - دال مجوف
slab, reinforced concrete	دال بتن آرمه
slab, ribbed	دال و تیرک
slab, solid	دال توپُر (یکپارچه)
slab, waffle	دال مشبک
slag cement	سیمان سرباره‌ای
sleeve	غلاف
slenderness	لاغری
slenderness ratio	نسبت لاغری، ضریب لاغری
sliding bearing	تکیه گاه کشویی (غلتکی)، زیر سری کشویی
sliding form	قالب لغزان، قالب لغزنده
slip form	قالب لغزان، قالب لغزنده
slump flow	جریان اسلامپ
slump loss	افت روانی، افت اسلامپ
slump retention	حفظ اسلامپ، نگهداری اسلامپ
slurry	لجن، دوغاب
soundness	سلامت (سنگدانه یا سیمان)، انبساط
spacer	فاصله‌نگهدار، وادار، لقمه، اندازه نگهدار

واژه انگلیسی	واژه فارسی
spacing	فاصله
spacing factor	ضریب فاصله (در بتن حاوی حباب هوا)
spacing, clear	فاصله‌ی خالص
spalling	پکیدن، طبله کردن و خرد شدن
span length	طول دهانه
spandrel beam	تیر پیشانی
special seismic systems	سیستم‌های لرزه‌ای ویژه
specific electrical conductivity	رسانایی ویژه الکتریکی، هدایت ویژه الکتریکی
specific electrical resistivity	مقاومت ویژه الکتریکی
specific heat	گرمای ویژه، ظرفیت گرمایی (ویژه)
spiral reinforcement	آرماتور دورپیچ
spirally reinforcement column	ستون با آرماتور مارپیچ
splash zone	ناحیه پاشش (در سازه‌های ساحلی)
splice	وصله میلگرد
splitting tensile strength (f_{ct})	مقاومت کششی شکاف خوردگی، مقاومت کشش دو نیم شدگی، مقاومت کششی شکافتی (برزیلی)
spot welding	نقطه جوش، جوش نقطه ای
spread footing	شالوده منفرد
spun concrete, centrifuged concrete	بتن چرخیده، بتن ریخته‌شده با نیروی گریز از مرکز
stability	پایداری
staging	مرحله بندی
steam curing	عمل‌آوری با بخار
steel element, brittle	جزء فولادی ترد
steel element, ductile	جزء فولادی شکل‌پذیر
steel fiber	الیاف فولادی
steel fiber reinforced concrete	بتن مسلح با الیاف فولادی
stiffener	سخت کننده، تقویت کننده، پشت بند
stirrup	خاموت
strain	کرنش، تغییر شکل نسبی، تنجش
strand	سیم بافته
strength	مقاومت

واژه انگلیسی	واژه فارسی
strength, design	مقاومت طراحی
strength, nominal	مقاومت اسمی
strength, required	مقاومت مورد نیاز
strengthening	تقویت
stress	تنش
stress distribution	توزیع تنش
Stress-strain diagram	دیاگرام تنش - کرنش
stretch length	طول بیرون کشیدگی
striking of formworks	قالب برداری
striking off	سرزنی، برداشتن مواد اضافی
stringer (s-beam)	تیر فرعی
strip	نوار
structural wall, ductile coupled	دیوار سازه‌ای هم بسته‌ی شکل پذیر
structural concrete	بتن سازه‌ای
structural diaphragm	دیافراگم سازه‌ای
structural integrity	انسجام (یکپارچگی) سازه‌ای
structural system	سیستم سازه‌ای
structural truss	خرپای سازه‌ای
structural wall	دیوار سازه‌ای
structural wall, ordinary	دیوار سازه‌ای، شکل پذیری کم (معمولی)
structural wall, special	دیوار سازه‌ای، شکل پذیری زیاد (ویژه)
structure	سازه، ساختمان
strut	دستک، عضو فشاری، بست
strut and tie method	روش خرپایی، روش بست و بند
strut, bottle shaped	بست بطری شکل
stud	گل میخ، پشت بند قائم (در قالب بندی)
sub frame	زیر قالب
sudden failure	خراب ناگهانی، گسیختگی ناگهانی
sulfate attack	حمله سولفاتی
superimposed load	سربار
superplasticizer	فوق روان کننده، روان کننده ممتاز، روان کننده قوی

واژه انگلیسی	واژه فارسی
supplementary materials	مواد مکمل، مواد جایگزین (سیمان)
support	تکیه‌گاه
surface air voids	حفرات هوای سطحی
surface electrical resistivity	مقاومت الکتریکی سطحی
surface treatment	بهسازی سطحی، آماده‌سازی سطح
surface vibrator	لرزاننده سطحی
suspended slab	دال معلق، دال آویزان

T

tamper	تخماق، کوبه، کوبه پهن
tamper screed	شمشه کوبه‌ای
tangent modulus	مدول مماسی
target (mean) strength	مقاومت (میانگین) هدف
target durability	دوام هدف
target slump	اسلامپ هدف
temperature cracking	ترک خوردگی حرارتی
temperature reinforcement	آرماتور حرارتی
tempering	افزودن آب (به مخلوط بتن) و مخلوط کردن
template	شابلون، الگو
temporary situation	وضع موقت
tendon	تاندون
tendon, bonded	تاندون چسبیده
tendon, external	تاندون خارجی
tendon, unbonded	تاندون نچسبیده
tensile	کشش
tension flange	بال کششی
tension-controlled section	مقطع کشش-کنترل
test specimen	نمونه آزمایشی، آزمونه
testing plan	برنامه آزمایش

واژه انگلیسی	واژه فارسی
texture	بافت، بافت سطحی
thermal conductivity	هدایت حرارتی
thickener	قوام‌آور، غلظت دهنده، افزاینده گرانشی
tidal zone	ناحیه جزر و مدی
tie	تنگ، خاموت بسته، کش، بند، کلاف، مهارکننده، میله مهاری
tie bar	میلگرد تنگ، میلگرد کلاف
tie rod	بست قالب، میل مهار، کش قالب
tieback	پشت بند
time-dependent behavior	رفتار تابع زمان
time-dependent deformation	تغییر شکل تابع زمان
tongue and groove	کام و زبانه
topping	لایه رویی
torsion	پیچش
toughness	طاق، چقرمگی
transfer length	طول انتقالی
transverse cracks	ترک‌های عرضی
transverse joint	درز عرضی
transverse reinforcement	آرماتور عرضی
tremie	ترمی، قیف و لوله، لوله ناودان شکل
Tremie concrete	بتن ترمی، بتن با قیف و لوله (برای زیر آب)
trial batch	مخلوط آزمایشی، مخلوط آزمون
trowel	ماله فلزی - کمچه
trowel	ماله، ماله فلزی
trowel finish	پرداخت ماله‌ای، پرداخت لیس‌ه‌ای
troweling	ماله‌کشی
truck mixer	کامیون مخلوط‌کن
truss	خرپا
twin-shaft mixer	مخلوط‌کن دو محوره
two-way construction	اعضای با عملکرد دوطرفه

واژه انگلیسی	واژه فارسی
two-way slab	دال دوطرفه
U	
ultimate	نهایی
ultimate bond stress	تنش پیوستگی نهایی
ultimate load	بار نهایی
uniaxial bending	خمش یک محوری
uniformity distribution load	بار گسترده یکنواخت
V	
vacuum concrete	بتن مکیده
vacuum dewatering	آبکشی مکشی
vacuum mat	فرش مکش
variable actions	عامل‌های متغیر
vertical reinforcement	آرماتور قائم
vibrating screed	شمشه لرزان
vibrating table	میز لرزان
vibration	لرزش، ارتعاش
vibrator	لرزاننده، ویراتور
viscosity modifying admixture	افزودنی اصلاح کننده گرانروی (لزجت)
volume batching	پیمانانه کردن حجمی
W	
wale	کمرکش
wall	دیوار
wall pier	دیوار پایه، جزر دیوار
wall segment	قطعه دیواری

واژه فارسی	واژه انگلیسی
قطعه دیواری افقی	wall segment, horizontal
قطعه دیواری قائم	wall segment, vertical
اعوجاج	warping
آب‌شستگی	wash-out
دافع آب، آب‌گریز	water- repellent
نوار آب‌بند	water stop
نسبت آب به مواد سیمانی	water-cementitious materials ratio
افزودنی کاهش‌دهنده آب	water-reducing admixture
موم	wax
جان	web
پیمانه کردن وزنی	weight batching
جوش پذیری	weld ability
گل‌میخ سردار جوشی	welded headed stud
شبكة سیمی جوش شده	welded mesh fabric
آزمایش چرخ پهن (سایش بتن)	wide wheel test
سیم	wire
تخته ماله چوبی دسته بلند	wood bull float
کارائی	workability
افت کارائی	workability loss
حفظ کارائی، نگهداری کارائی	workability retention
مهارت، استادکار	workmanship
X	
Y	
بازدهی بتن	yield of concrete
مقاومت تسلیم یا جاری شدن	yield strength

واژه انگلیسی

واژه فارسی

Z

zinc rich resin epoxy

اپوکسی رزین غنی شده با روی

خواننده گرامی

امور نظام فنی اجرایی، مشاورین و پیمانکاران سازمان برنامه و بودجه کشور، با گذشت بیش از پنجاه سال فعالیت تحقیقاتی و مطالعاتی خود، افزون بر هشتصد عنوان نشریه تخصصی- فنی، در قالب آیین نامه، ضابطه، معیار، دستورالعمل، مشخصات فنی عمومی و مقاله، به صورت تالیف و ترجمه، تهیه و ابلاغ کرده است. آیین نامه آبا در راستای موارد یاد شده تهیه شده، تا در راه نیل به توسعه و گسترش علوم در کشور و بهبود فعالیت های عمرانی به کار برده شود. فهرست نشریات منتشر شده در سال های اخیر در سایت اینترنتی nezamfanni.ir قابل دستیابی می باشد.

**Islamic Republic of Iran
Plan and Budget Organization**

Iranian Concrete Code

(Second Revision)

Volume III: Concrete Glossary

No.120-3

Last Edition 22/11/2021

Deputy of Technical, Infrastructure and
Production Affairs

Department of Technical & Executive affairs,
Consultants and Contractors

nezamfanni.ir

Ministry of Road & Urban Development

Road, Housing & Urban Development Research
Center

aba.bhrc.ac.ir

2021